

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Svetlana Filincova

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de inculpatul Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sarsaman Grigore, și de partea vătămată Bîrcă Ștefan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Popescu Gheorghe Dmitrii, născut la 02 octombrie 1963,
originar și domiciliat în com. Verejeni, r. Telenești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

07.12.2016 – 23.08.2017;

Instanța de apel:

19.10.2017 – 13.03.2018;

06.12.2018 – 20.03.2019;

24.03.2020 – 28.05.2020;

Instanța de recurs:

17.07.2018 – 06.11.2018;

31.05.2019 – 28.01.2020;

10.08.2020 – 07.10.2020;

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 23 august 2017, Popescu Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.349 alin. (2) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată

con condiționat, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

S-a dispus încasarea în beneficiul părții vătămate Bîrcă Ștefan a prejudiciului material în mărime de 57 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 600 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 1 000 de lei.

S-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 39,95 de lei.

2. Prin sentința nominalizată, instanța de fond a constatat că Popescu Gheorghe, la 12 februarie 2016, aproximativ la orele 12:00, aflându-se în biroul de serviciu al primarului s. Verejeni, r. Telenești, Bîrcă Ștefan, care, conform art.123 Cod penal, este persoană cu funcție de răspundere, nefiind de acord cu acțiunile acestuia în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, în raport cu gestionarea terenului administrației publice locale, având scopul de a schimba atitudinea primarului referitor la faptul că a curmat folosirea abuzivă a terenului public de către agresor, a inițiat un conflict cu primarul în cadrul căruia l-a amenințat cu moartea și a aplicat violență periculoasă pentru sănătatea persoanei, manifestată prin aplicarea loviturilor cu pumnii în regiunea capului și cu piciorul în regiunea spatelui, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală, leziuni corporale ușoare.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Partea vătămată Bîrcă Ștefan, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie excluse dispozițiile art. 90 Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile, argumentând că la individualizarea executării pedepsei instanța de fond a ignorat datele ce caracterizează personalitatea inculpatului. Consideră că în speță acțiunea civilă urma a fi integral admisă.

3.2. Avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului Popescu Gheorghe, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat. În argumentarea apelului s-au invocat următoarele motive:

- instanța de fond nu a dat o apreciere cuvenită raportului de constatare medico - legală nr.50 din 17.02.2016, prin care se confirmă că inculpatului i-au fost cauzate vătămări corporale în rezultatul agresării fizice din partea părții vătămate, iar inculpatul a fost nevoit să opună rezistență pentru a se apăra;

- declarațiile martorilor Tăbîrță I. și Sîrbu G. nu urmau a fi luate în considerație, deoarece acestea nu sunt relevante, or, dâșii nu au fost martori oculari ai incidentului și cunosc despre conflict din spusele părții vătămate;

- în calitate de probe se rețin declarațiile contradictorii ale inculpatului și ale părții vătămate, precum și raportul de expertiză medico-legală din 10.05.2016 a lui Bîrcă Ștefan și raportul de constatare medico-legală nr.50 din 17.02.2016, în privința inculpatului, în ambele fiind indicat același grad de vătămări corporale;

- versiunea apărării nu a fost combătută prin probe incontestabile;

- prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 04.04.2016, a fost

sanționat pentru aceleași fapte în baza art.78 Cod contravențional cu amendă - 1 000 lei, sancțiunea aplicată fiind executată, astfel, fiind incidente prevederile art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care, Popescu Gheorghe a fost recunoscut vinovat în baza art. 349 alin.(2) lit. a) Cod penal și condamnat la 4 ani închisoare, iar în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani. Cheltuielile judiciare în sumă de 39,95 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale au fost trecute în contul statului. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că nu există temei de a da o nouă apreciere probelor, concluziile instanței de fond privind condamnarea inculpatului fiind motivate temeinic și legal, vinovăția acestuia fiind dovedită pe deplin, faptele lui întrunind elementele constitutive ale infracțiunii imputate. La fel, instanța de apel a mai relevat că procesul contravențional în privința inculpatului pornit în baza art.78 Cod contravențional nu s-a încheiat cu o hotărâre în privința acestuia. Soluționând chestiunea referitoare la categoria, termenul și modul de executare a pedepsei Colegiul a conchis că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 90 Cod penal.

În continuare instanța de apel a menționat că, prima instanță neîntemeiat a încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate cheltuielile pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară, această soluție nefiind argumentată din punct de vedere al legalității, iar cheltuielile respective urmează a fi trecute în contul statului. Argumentele părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului moral din contul inculpatului au fost respinse ca nefondate.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată argumentând următoarele:

- concluzia instanței de apel precum că, afirmația inculpatului referitor la cauzarea leziunilor corporale, susținută prin raportul de constatare medico-legală nr.50 din 17.02.2016, nu și-a găsit confirmare, este eronată. Or, acesta este un mijloc de probă care nu a fost apreciat în coroborare cu celelalte probe administrate, contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală;

- prezența leziunilor corporale la inculpat, de același grad ca și ale părții vătămate, precum și producerea lor în aceleași circumstanțe, nu au fost combătută prin probele administrate, ce condiționează formarea dubiilor în probarea învinuirii, care urmează a fi tratate în favoarea inculpatului, conform prevederilor art.8 alin.(3) Cod de procedură penală;

- argumentul apărării precum că inculpatul a fost primul agresat de către partea vătămată nu a fost combătut;

- conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 04.04.2016, Popescu Gheorghe a fost sancționat în baza art.78 Cod contravențional cu amendă - 1 000 lei, 4 sancțiunea aplicată fiind executată, astfel, fiind incidente prevederile art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO;

- instanța de apel, stabilindu-i inculpatului o perioadă de probațiune mai mare, nu a motivat necesitatea prelungirii termenului suspendării condiționate a executării pedepsei, precum și riscurile neatingerii scopului pedepsei de reeducare și corectare, inclusiv contrar prevederilor ar.art.409-411 Cod de procedură penală;

- prin probele administrate nu a fost confirmată vinovăția inculpatului, acesta urmând a fi achitat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2018, recursul ordinar a fost admis, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

6.1. În argumentarea deciziei adoptate instanța de recurs a constatat că, judecând cauza instanța de apel nu a verificat probele în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de apărare, în special asupra raportului de expertiză medico-legală din 10.05.2016 a părții vătămate și raportului de constatare medico-legală nr.50 din 17.02.2016 în privința inculpatului, precum și asupra dublei condamnări invocate de apelant, or, conform materialelor din dosar, inculpatul a fost sancționat contravențional, în opinia apărării pentru aceeași faptă, prin decizia agentului constator din 04.04.2016, în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional la amendă în mărime de 50 unități convenționale, care a și fost achitată potrivit facturii anexate.

De asemenea, Colegiul penal lărgit a menționat că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d.48-50, 67, 93, 222, 223 vol. 1; nu a apreciat fiecare probă separat, în special rapoartele medico-legale anexate la dosar (f.d. 83, 130), din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, nefiind clar care probe au fost puse la baza soluției de condamnare și care au fost respinse.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

7.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care

în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(2) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului considerând că acestea nu corespund realității și au fost făcute cu scopul de a se eschiva de răspundere penală, or, argumentele acestuia precum că nu a aplicat violență asupra părții vătămate și nu la amenințat cu moartea se combat prin raportul de expertiză medico-legală din 10.05.2016, prin care s-a stabilit că lui Bîrcă Ștefan i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de contuzie cerebrală minoră, edem pe cap și escortații la antebraț, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

La fel, instanța de apel a respins argumentul inculpatului precum că el ar fi fost victimă, deoarece acesta se combate prin declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați. În concluzie instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.349 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar pedeapsa stabilită este proporțională și echitabilă în raport cu gravitatea faptei comise și cu consecințele survenite.

Cu referire la argumentele părții vătămate privind necesitatea majorării cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că aceste solicitări sunt neîntemeiate, or, prejudiciul pretins de pățimit în sumă de 100 000 lei este exagerat. Astfel, instanța de apel a apreciat că instanța de fond just a conchis că prejudiciul moral în sumă de 1 000 lei este rezonabil și suficient pentru a repara prejudiciul suferit de către Bîrcă Ștefan.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

8.1. Partea vătămată Bîrcă Ștefan, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a invocat următoarele motive:

- dispozitivul deciziei este expus neclar, or, inițial instanța expune „menține fără modificări”, după care indică „casează sentința contestată”. Astfel nu este clar în ce parte instanța a dispus că sentința urmează a fi casată;

- pedeapsa stabilită este inequitabilă și neproporțională gravității faptei comise, care face parte din categoria celor grave, precum și personalității inculpatului care se caracterizează negativ, fiind o persoană agresivă care deseori intră în conflict cu rudele apropiate precum și cu consătenii, or, acesta de mai multe ori a fost sancționat contravențional. Modul de executare a pedepsei stabilit în speță nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal;

- argumentarea instanței de apel vis-a-vis de motivele invocate de către partea vătămată privind cuantumul prejudiciului moral este vagă și neclară, nefiind luate în considerație circumstanțele în care a fost săvârșită fapta, astfel acțiunile inculpatului au avut loc în biroul de serviciu, iar inculpatul a acționat demonstrativ dorind astfel să provoace indignarea tuturor, acțiunile acestuia fiind ghidate de dorința de a se

impune, de a-și exprima sentimentul de desconsiderare și superioritate. Prin acțiunile sale Popescu Gheorghe a manifestat o lipsă totală de respect față de Bîrcă Ștefan ca sătean și primar, încălcând regulile de conviețuire socială în mod demonstrativ.

8.2. Avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- instanța de apel a ignorat indicațiile date de către instanța de recurs și nu s-a pronunțat asupra argumentului apărării referitor la faptul că conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 04.04.2016, Popescu Gheorghe a fost sancționat în baza art.78 Cod contravențional cu amendă în mărime de 1 000 lei, sancțiunea aplicată fiind executată, astfel, fiind condamnat repetat pentru aceeași faptă au fost încălcate prevederile art.4 din Protocolul nr.7 la CEDO și art.22 Cod de procedură penală;

- raportul de expertiză medico-legală nr.50 din 17.02.2016, eronat a fost apreciat, or, acesta confirmă prezența vătămărilor corporale la inculpat;

- în speță nu a fost combătută versiunea apărării care a invocat că Popescu Gheorghe a fost agresat de către Bîrcă Ștefan și acesta a fost silit să se apere.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2020, au fost admise recursurile ordinare declarate de către avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului Popescu Gheorghe și de către partea vătămată Bîrcă Ștefan, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2019, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

9.1. În motivarea soluției sale instanța de recurs a evidențiat că, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel face trimitere la probele din dosar și anume: declarațiile părții vătămate Bîrcă Ștefan, a martorilor Tăbîrța Inga, Sîrbu Gheorghe, inclusiv materialele cauzei și anume: raportul de expertiza medico-legală din 10.05.2016 (f.d.83, vol. 1); înștiințarea telefonică, înregistrată în Registrul de evidență a informațiilor referitoare la infracțiuni (f.d.23, vol.1); cererea lui Bîrcă Ștefan din 12.02.2016 (f.d.171, vol.1), concluzionând că materialul probator prezentat de procuror, confirmă vinovăția inculpatului, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat, sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludentei și veridicității, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării acestora.

Deși instanța de apel a făcut referire la prevederile art.101 Cod de procedură penală, considerând că probele acumulate la dosar dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate, totuși instanța de apel nu a desfășurat în cuprinsul deciziei adoptate care sunt acele probe care i-au format convingerea pentru pronunțarea unei asemenea soluții, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce

împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs a specificat că, la rejudecarea cauzei penale instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, nerespectând indicațiile instanței ierarhic superioare. În special nu s-a expus asupra raportului de constatare medică-legală 9 nr.50 din 17.02.2016, prin care s-ar atesta la Popescu Gheorghe leziuni corporale. Faptul existenței la Popescu Gheorghe a leziunilor corporale de același grad ca și la partea vătămată, precum și producerea acestora în alte circumstanțe nu au fost combătute prin ansamblu de probe administrate în cauza penală. La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor apărării privind dubla condamnare a inculpatului Popescu Gheorghe, or, potrivit celor invocate de către partea apărării, inculpatul a fost sancționat contravențional, pentru aceeași faptă, prin decizia agentului constator din 04.04.2016, în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional cu amendă în mărime de 50 unități convenționale, care a și fost achitată potrivit facturii anexate.

Instanța de apel nu a combătut nici argumentele apărării precum că Popescu Gheorghe a fost primul agresat de către partea vătămată Bîrcă Ștefan, dat fiind faptul că Popescu Gheorghe a intrat în biroul primarului pentru a clarifica cauzele de creare a obstacolelor în accesul liber către gospodăria sa, fapt confirmat în opinia apărării prin hotărârea Judecătoriai Orhei sediul Telenești din 18 octombrie 2018, și anexată la materialele cauzei.

De asemenea, instanța de apel, deși a fost atenționată de către instanța ierarhic superioară, nu a apreciat fiecare probă separat, în special rapoartele medico-legale anexate la dosar (f.d.83, 230), din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, nefiind clar care probe au fost puse la baza soluției de condamnare și care au fost respinse.

10. Prin decizia din 28 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul părții vătămate Bîrcă Ștefan, admis apelul inculpatului, casată parțial, din alte motive, sentința primei instanțe, în partea cheltuielilor de judecată și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre prin care cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală au fost trecute în contul statului. În rest, sentința a fost menținută.

10.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut în hotărârea sa că, analizând raportul de expertiză medico-legală din 10.05.2016, apreciindu-l, conform prevederilor art. 101 Cod Procedură Penală, acest raport în coroborare cu declarațiile părții vătămate Bîrcă Ștefan și a martorilor Tabîrță Inga și Sîrbu Gheorghe demonstrează cu certitudine vina inculpatului Popescu Gheorghe în comiterea

infracțiunii prevăzute de art.349 alin.(2), lit. a) Cod Penal or, ca urmare a aplicării loviturilor cu pumnii în regiunea capului și cu piciorul în regiunea spatelui lui Bîrcă Ștefan i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: contuzie cerebrală minoră, edem pe cap, excoriație la antebraț, care au fost cauzate de la acțiunea unor corpuri contodente, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări corporale ușoare, adică între acțiunile inculpatului Popescu Gheorghe și vătămarile corporale ușoare constatate la partea vătămată Bîrcă Ștefan există legătura cauzală directă.

Versiunea inculpatului precum că, nu l-a amenințat cu moartea și n-a aplicat violența, n-a aplicat lovituri cu pumnii, nu-l dezvinovățesc de comiterea faptei imputate fiind o metodă de apărare în scopul eschivării de la răspunderea pentru faptele comise și astfel argumentele apelului înaintat de avocatul Sarsaman Grigore în numele inculpatului urmează a fi respinse ca nefondate.

Cu referire la poziția apelantului, adresate instanței de apel, potrivit căreia conform raportului de constatare medică-legală nr.50 din 17.02.2016, prin care s-ar atesta la Popescu Gheorghe leziuni corporale ușoare (f. d. 230, vol. I), instanța de apel a reiterat că, acest raport de constatare medico-legală nici într-un caz nu-l dezvinovățește pe Popescu Gheorghe de săvârșirea infracțiunii imputate or, potrivit art.325 alin.(1) Cod procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Astfel, inculpatul a fost în drept de a înainta o plângere organelor de poliție privitor la pretinsele acțiuni ale primarului Bîrcă Ștefan, cauză ce urma a fi examinată într-o procedură separată.

La fel, au fost considerate nefondate și argumentele apărării precum că Popescu Gheorghe a fost primul agresat de către partea vătămată Bîrcă Ștefan, dat fiind faptul că Popescu Gheorghe a intrat în biroul primarului pentru a clarifica cauzele de creare a obstacolelor în accesul liber către gospodăria sa, fapt confirmat în opinia apărării prin hotărârea Judecătorei Orhei sediul Telenești din 18 octombrie 2018. Or, din explicațiile lui Popescu Gheorghe din data de 15.02.2016 (f. d. 27, vol. I), acesta a relatat că a fost îmbrâncit de primar ca să iasă din birou, însă potrivit procesului-verbal de audiere a bănuitului din 21 iulie 2016 (f.d. 164, vol. I), Popescu Gheorghe nu a declarat la faptul că a fost agresat de către partea vătămată Bîrcă Ștefan, iar potrivit procesului-verbal de audiere a învinuitului din 30 noiembrie 2016 (f. d. 168, vol. I), Popescu Gheorghe în general a refuzat de a da careva declarații.

Nici argumentele apărării cu privire la aflarea inculpatului în starea de legitimă apărare, nu a u fost acceptate de către instanță de apel, care în decizia sa a motivat că, reieșind din definiția legală a legitimei apărări, reglementată la art.36 alin.(2) Codul Penal: este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat or, după cum s-a constatat,

inculpatul Popescu Gheorghe, n-a săvârșit aceste acțiuni pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa și care pune în pericol grav persoana sau drepturile sale. La o așa o concluzie Colegiul Penal al instanței de apel a ajuns reieșind din constituția fizică a inculpatului, având o corpolență mai puternică în comparație cu cea a părții vătămate Bîrcă Ștefan.

Subsecvent, cu referire la pretinsa încălcare a prevederilor din art.7 alin.(2) Cod penal cu privire la dubla condamnare a inculpatului, instanța de apel a indicat că, prin încheierea Judecătorei Telenești din 03 august 2016 (f. d. 65-67, vol. I) a fost admisă contestația depusă de către Procurorul raionului Telenești și anulată ordonanța procurorului în Procuratura raionului Telenești, Eugeniu Tocarciuc, privind pornirea procesului cu privire la contravenție din 21 martie 2016 și a deciziei agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Tudor Pascaru, de aplicarea sancțiunii contravenționale din 04 aprilie 2016, în privința lui Popescu Gheorghe, iar prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2016 a fost respins recursului lui Popescu Gheorghe declarat împotriva încheierii Judecătorei Telenești din 03 august 2016.

În fine, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a relevat că, legislația procesuală penală prevede unele situații și împrejurări, în prezența cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat. Conform prevederilor art. 143 Codul de procedură penală, intitulat ”Cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie” (1) Expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale;

Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, iar raportul de expertiză medico-legală nr. 64D din 10.05.2016 a fost efectuat până la intrarea în vigoare a acestor prevederi legale, adică la 10.05.2016, soluția instanței de fond prin care s-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 64D din 10.05.2016 este una neîntemeiată.

Cu referire la argumentele din apelul părții vătămate, Colegiul penal a reținut că, instanța de fond a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane or, instanța de fond corect a conchis că, scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 1 an or, această pedeapsă este proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către

instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată în această parte, iar apelul părții vătămate Bîrcă Ștefan este nefondat și pasibil de a fi respins.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

11.1. Inculpatul Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sarsaman Grigore, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursului a indicat că:

- instanța de apel a interpretat în mod eronat și greșit raportul de expertiză medico-legală nr.50 din 17.02.2016;

- nu a fost combătută versiunea apărării care a invocat că Popescu Gheorghe a fost agresat de către Bîrcă Ștefan și acesta a fost silit să se apere;

11.2. Partea vătămată Bîrcă Ștefan, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și soluționării acțiunii civile, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că:

- instanța de apel la individualizarea pedepsei nu a luat în considerație gravitatea faptei comise, de comportarea inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, nu a luat în considerație datele ce caracterizează personalitatea inculpatului, în special sentința Judecătorei Telenești din decembrie 2005 în cauza penală de învinuire a inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 Cod penal, deși procesul fiind încetat în legătură cu retragerea plângerii;

- instanța de apel într-un mod vag și neclar a soluționat acțiunea civilă;

- instanța de apel a examinat cauza în lipsa părții vătămate, considerând că a fost lipsit de dreptul de a da explicații;

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurențelor, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele motive.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea în principiu a recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu sunt vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de 10 procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest

sens.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Popescu Gheorghe.

Colegiul penal atestă că, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 11.1. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice temei legal.

Reiterând cele spuse, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, după cum a fost reiterat în pct 10.1. din prezenta decizie, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*cauza Bujnița c. Moldovei, hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că s-au interpretat greșit și eronat probele administrate, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către partea vătămată Bîrcă Ștefan.

Lecturând recursul declarat de partea vătămată Bîrcă Ștefan, în pofida prevederilor enunțate, recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor, din care considerente instanța de recurs nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la chestiunea de individualizare a pedepsei, argument, care se încadrează în temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului,

Colegiul penal constată, că astfel de eroare de drept nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, deși aceleași argumente au fost invocate și în cererea de apel și asupra căror instanța de apel s-a expus în mod argumentat, motivare pe care instanța de recurs ordinar o susține și repetarea căreia nu o consideră necesară.

În acest sens, Colegiul penal reiterează că potrivit prevederilor art.7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele atenuante și agravante.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei inculpatului Popescu Gheorghe, instanțele judecătorești inferioare au ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei penale prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de persoana inculpatului și influența pedepsei asupra corijării și reeducării acestuia.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile părții vătămate expuse în recursul ordinar sunt vădit neîntemeiate.

Referitor la alegațiile recurentului Bîrcă Ștefan precum că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în absența lui, Colegiul penal reține că, pentru ședința de judecată a fost citat legal (vol. III, f.d. 6), inclusiv prin intermediul avocatului ales Popa Alexandru (vol. III, f.d. 3), care la rândul lui a fost prezent și a reprezentat interesele părții vătămate, iar potrivit prevederilor art. 319, 323 ale Codului de procedură penală, participarea părții vătămate în ședința de judecată nu este obligatorie dacă a fost citată legal cel puțin la un termen de judecată și este reprezentată în proces de un avocat ales, în fine, drepturile și interesele lui Bîrcă Ștefan, la caz, nu au fost lezate.

Din considerentele indicate supra, Colegiul penal conchide că, temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, nu sunt incidente speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursurile urmează

a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

15. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Sarsaman Grigore, și de partea vătămată Bîrcă Ștefan împotriva deciziei 28 mai 2020 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală de învinuire a lui Popescu Gheorghe, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 07 octombrie 2020.

Președinte

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat